بسم الله الرحمن الرحيم

Haber-Yorum

Azerbaycan’da Okullarda Başörtüsü Yasağına Karşı Kitlesel Protestolar

Haber:

Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de ve diğer şehirlerde, okullarda başörtüsü takılmasını yasaklayan yeni okul kıyafeti düzenlemelerine karşı protestolar düzenlendi. Özgür Avrupa Radyosu'nun Azerbaycan servisinin aktardığına göre, İçişleri Bakanlığı 37 kişinin tutuklandığını bildirdi.

21 Eylül'de Azerbaycan Bakanlar Kurulu, devlet okullarındaki okul üniformalarına ilişkin yönetmeliklerde yapılan değişiklikleri resmen onayladı. Karar, “tek tip okul kıyafeti kurallarına aykırı olan ve laik eğitim ilkesiyle çelişen kıyafet parçalarının eklenmesini” yasaklamaktadır. Ekim ayının başlarında ise, Bakü'den ve diğer bölgelerden, bazı okulların Müslüman kadınların taktığı başörtüsü olan hımar giyen kız öğrencilerin ve kadın öğretmenlerin sınıflara girmesine izin vermediğine dair şikâyetler gelmeye başladı.

Dikkat çekici olan, protestoları düzenlemek için harekete geçenlerin bizzat kız öğrencilerin ve onların velilerinin olmasıdır; ayrıca birçok öğrencinin de okula gitmeyi boykot etmeleridir. JAMnews sitesinin aktardığına göre, erkek öğrenciler başörtüsü takmak isteyen kız arkadaşlarıyla dayanışma içinde olduklarını ifade etmişlerdir. Protestolara aralarında öğretmenlerin, kamuoyunda tanınan ve dinî şahsiyetlerin de bulunduğu yüzlerce kişi katılmıştır. Protestocular, başörtülü kız öğrencilerin derslere katılmasının engellenmesinin, çocukların eğitim hakkının ihlali olduğunu vurgulamışlardır.

Protestocular, dini kıyafetlerin giyilmesini yasaklayan okulların pencerelerini kırdılar. Telegram uygulamasındaki Minval Politika kanalına göre, protestocular başkent Bakü'nün Karadağ bölgesinde bir okul müdürünün aracını ateşe verdiler. Yasamal bölgesinde protestocular okullardan birini ateşe vermeye çalışmış, ancak yangın söndürülmüş ve yayılması önlenmiştir. İçişlerinden sorumlu yetkili makamlar, gözaltına alınan kişiler hakkında, örgütlü bir şekilde kamu düzenini ihlal etmek suçlamasıyla cezai işlemler başlatmıştır.

Yorum:

Aliyev rejiminin, 2010 ve 2011 yıllarında okullarda başörtüsünü yasaklamaya yönelik önceki girişiminin, yetkilileri kararlarından geri adım atmaya zorlayacak ölçüde güçlü tepkilere yol açtığını hatırlayalım. Görünen o ki bu, kararı uygulamaya koymak için daha uygun bir zamanlamanın seçilmesini bekleyen taktiksel bir geri çekilmeden başka bir şey değildi.

Birçok kişi, yetkilileri halk arasında popüler olmayan bir yasayı kabul etmeye sevk eden nedenleri sorgulamaktadır; dahası bu yasanın kabul edilmesi, Azerbaycan’ın son derece yakın ve karşılıklı bağımlılığa dayalı ilişkiler içinde olduğu Türkiye ile de anlaşmazlığa yol açmıştır.

Aslında bunda şaşılacak bir şey yoktur; çünkü İslam'a karşı mücadele, Sovyetler Birliği'nin çöküşünün ardından kurulan her devletin temel dayanaklarından birini oluşturmaktadır. Bu nedenle eski Sovyetler Birliği'nin bir parçası olan Müslüman ülkelerinin çoğu, uzun süredir benzer bir yasağı uygulamaktadır:

- Kazakistan: Hımar takılması, okul üniforması kapsamında dini kıyafet biçimlerinden biri olarak yasaklanmıştır.
- Özbekistan: Dini başörtüsü yasaklanırken, Özbek takkesi gibi bazı geleneksel ulusal başörtülerine izin verilmektedir.
- Tacikistan: Okullarda ve üniversitelerde peçe takmak yasaktır; ayrıca bu kurumların dışında da dini kıyafetlere yönelik kısıtlamalar uygulanmaktadır.
- Türkmenistan: Giyim konusunda katı kurallar uygulanmaktadır ve okullarda İslami başörtüsü takılmasına izin verilmemektedir.
- Ancak yalnızca Kırgızistan'da, ülke genelinde okullarda sıradan başörtüsü takılmasına yönelik kapsamlı bir yasak bulunmamaktadır. Ancak burada bile bu durumun uzun süre devam edeceğinin bir garantisi yoktur; zira Caparov rejimi ülke üzerindeki kontrolünü giderek hızlanan bir tempoyla sıkılaştırmaktadır.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Muhammed Mansur